

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1031

B.A./B.Sc. Semester—I

PUBLIC ADMINISTRATION

(Administrative Theory)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

SECTION—A

Note :— Attempt any **SEVEN** questions. Each question carries **4** marks. Answer to each question should be in **10–15** sentences. The total weightage of this Section is **28**.

1. Explain Public Administration as an Art.
2. What is POSDCORB ?
3. Explain four differentiations between Public Administration and Private Administration.
4. What do you mean by Good Governance ?
5. What do you mean by Delegation ?
6. Explain the term Unity of Command.
7. Explain two features of Public Corporation.

8. What do you mean by Delegated Legislation ?
9. How can communication become affective ?
10. What is Judicial Review ?

SECTION-B

Note :— Attempt **FOUR** questions in all, selecting at least **ONE** from each Unit. Each question carries **18** marks. The total weightage of this Section is **72**.

UNIT-I

1. Define Public Administration. Discuss its scope and significance.
2. Critically examine New Public Administration.

UNIT-II

3. Define Hierarchy. Discuss its merits and demerits.
4. Critically examine Centralization versus Decentralization.

UNIT-III

5. Discuss types and functions of Chief Executive.
6. Discuss the functions and role of Line and Staff agencies.

UNIT-IV

7. Critically discuss Legislative Control over Administration.
8. Write short notes on any two :
 - (i) Leadership.
 - (ii) Communication.
 - (iii) Decision Making.

(Punjabi Version)

ਭਾਗ—ੳ

ਨੋਟ : ਕੋਈ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ।
ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 10-15 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਇਸ
ਭਾਗ ਦੀ ਕੁਲ ਵੇਟੇਜ 28 ਅੰਕ ਹੈ।

1. ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਲਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
2. ਪੋਸਡਕਾਰਬ (POSDCORB) ਕੀ ਹੈ ?
3. ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚਕਾਰ ਚਾਰ ਵਿਸ਼ਿਸਟੀਕਰਣਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
5. ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਮੰਡਲ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
6. ਹੁਕਮ ਦੀ ਏਕਤਾ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
7. ਜਨਤਕ ਨਿਗਮ ਦੇ ਦੋ ਲੱਛਣਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

8. ਪ੍ਰਤਿਯਾਯੋਜਿਤ ਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
9. ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?
10. ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀ ਹੈ ?

ਭਾਗ—ਅ

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣਕੇ ਕੁਲ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 18 ਅੰਕ ਹਨ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੀ ਕੁਲ ਵੇਟੇਜ 72 ਅੰਕ ਹੈ।

ਯੂਨਿਟ-I

1. ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ। ਇਸਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕਤਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਨਵੇਂ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-II

3. ਪਦਾਨੁਕ੍ਰਮ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ। ਇਸਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਕੇਂਦਰੀਕਰਣ ਅਤੇ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਣ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-III

5. ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
6. ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉਪਰ ਵਿਧਾਈ ਕੰਟਰੋਲ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਕਿਸੇ ਦੇ ਉੱਤੇ ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
 - (i) ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ
 - (ii) ਸੰਚਾਰ
 - (iii) ਫੈਸਲੇ ਲੈਣਾ।

(Hindi Version)

भाग-क

नोट :— कोई सात प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न के 4 अंक हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 10-15 वाक्यों में दो। इस भाग की कुल वेटेज 28 अंक है।

1. लोक प्रशासन की एक कला के रूप में व्याख्या करो।
2. पोस्डकॉर्ब (POSDCORB) क्या है ?
3. सार्वजनिक प्रशासन तथा निजी प्रशासन के मध्य चार विशिष्टीकरणों की व्याख्या करो।
4. अच्छे प्रशासन से आपका क्या अभिप्राय है ?
5. प्रतिनिधिमंडल से आपका क्या अभिप्राय है ?
6. आदेश की एकता शब्द की व्याख्या करो।

7. सार्वजनिक निगम के दो लक्षणों की व्याख्या करो।
8. प्रत्यायोजित विधान से आपका क्या अभिप्राय है ?
9. संचार भावात्मक कैसे बनाया जा सकता है ?
10. न्यायिक समीक्षा क्या है ?

भाग-ख

नोट :— प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न चुनकर कुल चार प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न के 18 अंक हैं। इस भाग की कुल वेटेज 72 अंक है।

यूनिट-I

1. सार्वजनिक प्रशासन को परिभाषित करो। इसके विषयक्षेत्र तथा सार्थकता की चर्चा करो।
2. नए सार्वजनिक प्रशासन का आलोचनात्मक मूल्यांकन करो।

यूनिट-II

3. पदानुक्रम परिभाषित करो। इसके गुणों तथा दोषों की चर्चा करो।
4. केंद्रीकरण बनाम विकेंद्रीकरण का आलोचनात्मक परीक्षण करो।

यूनिट-III

5. मुख्य कार्यकारी के प्रकारों तथा कार्यों की चर्चा करो।
6. रेखा और स्टाफ एजेंसियों के कार्यों तथा भूमिका की चर्चा करो।

यूनिट-IV

7. प्रशासन पर विधायी नियंत्रण की आलोचनात्मक चर्चा करो।
8. किसी दो पर संक्षिप्त नोट लिखो :
 - (i) नेतृत्व
 - (ii) संचार
 - (iii) निर्णय लेना।